

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for, at Grønland bliver omfattet af FN's konvention mod korruption, og at dette arbejde påbegyndes umiddelbart efter en vedtagelse af dette beslutningsforslag.

(Medlem af Inatsisartut Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Indledningsvist vil vi takke Inatsisartutmedlem Asii Chemnitz Narup for at fremsætte dette spændende forslag, der giver anledning til refleksion, selvrefleksion samt hvordan vi kan fremme tillid og tryghed i vores samfund.

Transparency International Greenland har flere gange igennem årene påpeget ønsket om mere åbenhed og transparens i udpegning af de selvstyrejede selskabers bestyrelsesposter¹².

I 2021 udarbejdede Transparency International Greenland en undersøgelse om befolkningens opfattelse og holdning til korruption. Borgernes tillid til de politiske prioriteter er i Demokraatits optik, helt alarmerende lav³, når kun ca. halvdelen af de adspurgte har tillid til, at politikerne agerer i bedste mening. Det er særligt landspolitikerne, som borgerne har mindre tillid til end f.eks. kommunalpolitikerne. Tillid til borgerne og tillid til politikerne, og tillid til de opsatte systemer er uundgåelige i arbejdet på at sikre velfærd og bekæmpe korruption. Men når vi desværre (fortsat) ser alarmerende tilfælde af politikere, der agerer uden om loven og ikke inddrager de demokratisk opsatte spilleregler i beslutningerne, så har vi et problem.

Og samfundet, særligt skatteyderne, kunne have sparet mange penge og sikret sig endnu bedre velfærd, hvis politikerne så at sige "havde ageret efter reglerne".

Naalakkersuisut beskriver i svarnotatet definitionen på korruption. Jeg citerer:

"Korruption betyder typisk at give en anden gaver, penge eller en fordel, mod at denne anden bryder loven eller handler på en uberettiget måde, der gavner giveren. Det kan også være at tilgodese bestemte personer, for eksempel ved at give dem bestemte stillinger eller poster."

Det giver mig anledning til at sætte spørgsmålstejn ved, at der fortsat er tilfælde af korruption i vores samfund, også blandt politisk besluttede processer. Senest har vi set Nuuk City Development (NCD)-skandalen, misbrug af partistøtte til private formål, vaccine-skandalen, benzinkort-skandalen med flere. Dette er blot nogle eksempler på, hvordan folkevalgtes dømmekraft sættes på prøve og tilliden til

¹ <https://sermitsiaq.ag/node/239933>

² <https://knr.gl/da/nyheder/transparency-savner-%C3%A5benhed-om-udpegning-af-bestyrelsesmedlemmer>

³ <https://www.transparency.gl/pressemeddelelse-4/>

politikere svækkes. Det er ærgerligt, idet alle politikere betaler en høj pris herfor - også selv om man personligt ikke har begået disse overtrædelser.

Der ligger for os som politikere en stor opgave i at genopbygge tilliden efter så kraftige svigt af vores demokrati. Det er ikke utænkeligt, at også disse tilfælde er med til, at borgerne ikke går til stemmeurnerne i forbindelse med et valg – for lad os erkende, at vi lider et demokratisk nederlag ved aktuelt at være vidne til lavere stemmetilslutning end nogensinde før. Det er vi som politikere alle ansvarlige for at rette op på, og jeg mener at vi også skal være mere konsekvente fremover eksempelvis ved at vi som partier selv udarbejder en tydelig politik omkring mulige konsekvenser for medlemskab, og derved har en klar politik på korruptionsområdet. Lige som at vi så en sundere bevægelse deraf i forbindelse med sexchikanesagerne for ikke ret lang tid siden, som tvang partierne til at forholde sig til dette alvorlige problem.

Transparency International Greenlands undersøgelse peger endvidere på, at over halvdelen af de adspurgte ikke ved, hvor og hvordan man skal henvende sig, hvis man oplever magtmisbrug/korruption. Det er ikke godt nok. Derfor var vi da også enige i forslagsstillerens forslag om en whistleblowerlov, som vi netop har førstebehandlet her i salen.

Når det er sagt mener vi også fra Demokraatit at vi så vidt muligt skal være en del af internationale bestemmelser, når det giver os merværdi som samfund. Vi bliver nødt til også at være kritiske i forhold til hvilke bestemmelser, der skal gøre sig gældende her. Vi er godt i gang med at tage et større ansvar for at tilpasse nye måder at arbejde på, som ikke nødvendigvis er i tråd med skandinaviske lande, og samfund med flere millioner indbyggere, og derved tilpasse arbejdsgangene til vores unikke kultur og samfund.

For eksempel er folkesundhedsprogrammet INUUNERITTA III et eksempel på en strategi, der har til sigte at implementere en langt højere grad af lokalt forankrede initiativer snarere end, at det er en centralstyret strategi. Derfor er forslagsstillerens intentioner med dette forslag om at Grønland bliver omfattet af FN's konvention mod korruption et eksempel på et behov for at systemet og civilsamfundet tilpasser intentionerne ved at indlejre nogle arbejdsgange i det daglige snarere end at tilslutte os konventionen med store, administrative konsekvenser til følge. Derfor ser vi med tilfredshed, at Naalakkersuisut fremsætter et ændringsforslag, der sigter efter denne tanke om at udarbejde en overordnet strategi.

Vi er enige i Naalakkersuisuts argumenter i opmærksomheden omkring symbolpolitikken ved at tiltræde FN's antikorrupsionskonvention og støtter de tilgrundliggende argumenter for ændringsforslaget.

Med disse ord sender vi forslaget til viderebehandling i udvalget i ønsket om god arbejdslyst.